

Säker läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogik

Arbetsenhetens namn

Arbetsenhetens kontaktuppgifter

Skriv text genom att klicka här

Serviceproducent/kommun	<i>Klicka här och skriv</i>
Arbetsenhetens närmaste chef	<i>Namn, titel</i>
Utarbetat av	<i>Namn, titel Namn, titel Namn, titel Namn, titel</i>
Antal platser	<i>Antal platser</i>
Antal anställda	<i>Antal anställda</i>
Antal anställda som har fått utbildning i läkemedelsbehandling	<i>Antal anställda</i>
Verksamhetstid	<i>Öppettider</i>
Verksamhetsenhetens särdrag	<i>T.ex. skiftesvård</i>
Enhetens färdigheter att genomföra läkemedelsbehandling	<i>T.ex. endast på naturlig väg</i>
Tidpunkt för godkännande	<i>Utarbetat eller uppdaterat den</i>
Versionsnummer	<i>Versionsnummer t.ex. 1.0 när det är fråga om en större uppdatering t.ex. ändring av verksamheten, 1.1 för en liten t.ex. teknisk uppdatering (t.ex. byte av ansvarsperson)</i>
Godkänd av (se Säker läkemedelsbehandling, kapitel 2)	<i>Namn, titel</i> Ansvaret för småbarnspedagogiken är indelat i områden. Den regionala ansvarsläkaren ansvarar för godkännande av planen för läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogik

Innehåll

1	Inledning	4
2	Plan för läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogik	4
2.1	Personlig plan för läkemedelsbehandling för barn	5
3	Genomförande av läkemedelsbehandling, kravnivå och beaktande i resursfördelningen	5
3.1	Beskrivning av enheten	6
3.2	Läkemedelsbehandlingens kravnivå och olika metoder att genomföra den	6
3.3	Samarbete mellan hemmet och småbarnspedagogiken	6
4	Genomförande av läkemedelsbehandling i praktiken	7
4.1	Anskaffning av läkemedel	7
4.2	Förvaring och förstöring av läkemedel	7
4.3	Administrering av läkemedel	7
4.4	Dokumentation av läkemedelsbehandling	8
5	Identifiering av risker förknippade med läkemedelsbehandling och beredskapen för dem inom småbarnspedagogik	8
5.1	Identifiering av risker förknippade med läkemedelsbehandling och beredskapen för dem på enheten	8
5.2	Riskläkemedel som används på enheten	9
5.3	Krävande läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogik	10
5.3.1	Insulinbehandling	10
5.3.2	Läkemedelsbehandling via enteral näringssond (PEG)	10
5.3.3	HCI-läkemedel och narkotiska läkemedel samt situationer med läkemedelsmissbruk	11
5.4	Akutläkemedel	11
5.5	Agerande i farliga situationer i anknytning till läkemedelsbehandling och anmälan om biverkningar	12
6	Personalens och intressentgruppernas ansvar, skyldigheter och arbetsfördelning inom läkemedelsbehandling	12
6.1	Ansvarig organisation för småbarnspedagogiken	12
6.2	Välfärdsområdet	12
6.3	Regional ansvarsläkare	13
6.4	Sjukskötare/hälsovårdare	13
6.5	Daghemsföreståndare/daghemmets närmaste chef/närmaste chef för småbarnspedagogik	13
6.6	Läkemedelsansvarig	13
6.7	Vårdnadshavaren	13
7	Kompetens inom läkemedelsbehandling och säkerställande av kompetens	16
7.1	Utbildning och introduktion	16
7.2	Tillståndspraxis	16
8	Källor	17
9	Arbetsgrupp	17
10	Bilagor till planen för läkemedelsbehandling	17

1 Inledning

Småbarnspedagogikens plan för läkemedelsbehandling bygger på planen för läkemedelsbehandling i Österbottens välfärdsområde samt på

- Social- och hälsovårdsministeriets kommuninfo (2012) [Trygg läkemedelsbehandling av långtidssjuka barn inom barndagvården och](#)
- Social- och hälsovårdsministeriet (2021) [Säker läkemedelsbehandling: Handbok för upprättande av plan för läkemedelsbehandling](#)
- Utbildningsstyrelsen: [Ledning och organisering av säkerheten inom småbarnspedagogiken](#)

Koordinatorn för läkemedelssäkerhet i Österbottens välfärdsområde har ansvarat för upprättandet av regionens plan för läkemedelsbehandling för småbarnspedagogiken tillsammans med de professionella inom småbarnspedagogik som har utnämnts av kommunens aktörer inom småbarnspedagogik, överläkaren i pediatrik i Österbottens välfärdsområde, specialistsjukskötarna och rådgivningarnas hälsovårdare.

Denna plan för läkemedelsbehandling fungerar på samma gång som underlag för den enhetsspecifika planen för läkemedelsbehandling.

Avlägsna ledtexterna från den färdiga planen!

2 Plan för läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogik

Med hjälp av en enhetsspecifik plan för läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogik förbereder man sig för situationer där ett barn som behöver läkemedelsbehandling kommer till en enhet för småbarnspedagogik. Planen för läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogik granskas och vid behov uppdateras årligen under det första halvåret och alltid när ett barn kommer till småbarnspedagogik och behöver läkemedelsbehandling under den tiden.

Ledningen för småbarnspedagogik i kommunerna i Österbottens välfärdsområde ansvarar för att det finns en plan för läkemedelsbehandling för småbarnspedagogik upprättad i samarbete med hälsovårdsmyndigheterna, vilken bifogas den lokala planen för småbarnspedagogik. Varje enhet ska ha en plan för läkemedelsbehandling för småbarnspedagogik i kommunen och varje enhet ska upprätta en plan för hur läkemedelsbehandlingen ska organiseras och vem som ansvarar för genomförandet av den. Vid upprättandet av en enhetsspecifik plan för läkemedelsbehandling är det viktigt att veta vilken typ av läkemedelsbehandling som genomförs på enheten, vilka risker den medför och hur detta beaktas i resursfördelningen när det gäller personalen och dess kompetens. Anvisningarna om och principerna för läkemedelsbehandling gäller alla kommunens offentliga och privata verksamhetsenheter inom småbarnspedagogik.

Den enhetsspecifika planen för läkemedelsbehandling godkänns av den regionala ansvarsläkaren enligt bilaga 1. Denna regionala plan för läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogik fungerar samtidigt som underlag för de enhetsspecifika planerna för läkemedelsbehandling och kan tillämpas i familjedagvården. I planen för läkemedelsbehandling beskrivs konkret hur läkemedelsbehandlingen genomförs på den egna arbetsenheten. Planen för läkemedelsbehandling ska vara uppdaterad och tillräckligt detaljerad så att läkemedelsbehandling kan genomföras säkert under varje arbetsskift. Eventuella anvisningar i anknytning till läkemedelsbehandling som används på enheten bifogas planen för läkemedelsbehandling.

Planen för läkemedelsbehandling ska förvaras på arbetsenheten så att den är lättillgänglig för personalen. Processen för läkemedelsbehandling (bilaga 2) finns synlig för personalen. Varje anställd som deltar i läkemedelsbehandling ska bekanta sig med planen för läkemedelsbehandling i början av arbetsförhållandet. Den närmaste chefen ansvarar för att personalen ges introduktion i eventuella

ändringar i planen för läkemedelsbehandling. Efter att ha bekantat sig med läkemedelsbehandling läskvitteras detta på en separat blankett som bifogas planen för läkemedelsbehandling.

2.1 Personlig plan för läkemedelsbehandling för barn

Ansvaret för koordinering, handledning och uppföljning av vården av långtidssjuka barn ligger hos hälso- och sjukvården. Barnets medicinering under den tid som barnet deltar i småbarnspedagogik bygger på ett avtal mellan vårdnadshavaren och den anställd som genomför läkemedelsbehandling samt ledningen för enheten för småbarnspedagogik (bilaga 3). Föräldrarna informeras om frågor i anknytning till läkemedelsbehandling när småbarnspedagogiken inleds (bilaga 4). På arbetsenheten för småbarnspedagogik upprättas i samarbete med vårdnadshavarna, personalen inom småbarnspedagogik och den läkare som ansvarar för barnets vård (eller annan av läkaren befullmäktigad yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården) en personlig plan för läkemedelsbehandling för barnet, som bifogas som en del av planen för småbarnspedagogik för barnet. Arbetsenhetens närmaste chef ansvarar för upprättandet av planen för läkemedelsbehandling och den närmaste chefen undertecknar också barnets plan för läkemedelsbehandling. I planen antecknas barnets sjukdomar som kräver kontinuerlig medicinering (t.ex. astma, diabetes, överkänslighet mot livsmedel eller insektsbett) samt anvisningar om hur medicineringen genomförs och följs upp. Om det sker ändringar i barnets läkemedelsbehandling är det vårdnadshavarens ansvar att informera småbarnspedagogiken varefter de uppdateras i barnets plan för läkemedelsbehandling. Eventuella korrigeringar och ändringar kvitteras och korrigeringen förses med datum.

I planen för småbarnspedagogik antecknas också vem som ansvarar för att barnets läkemedelsbehandling genomförs och vem som är reservperson. Familjedagvårdens plan för läkemedelsbehandling ska beakta hur barnets läkemedelsbehandling genomförs i undantagssituationer, t.ex. om familjedagvårdaren insjuknar.

Underlaget för barnets personliga plan för läkemedelsbehandling och avtalet om genomförande av läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogik finns i bilaga 3.

Beskriv här var barnets läkemedelsplan förvaras på enheten för småbarnspedagogik. Beskriv också till exempel om läkemedelsplanen är i pappersform och resten av planen för småbarnspedagogik är elektronisk.

3 Genomförande av läkemedelsbehandling, kravnivå och beaktande i resursfördelningen

Barnet får endast nödvändiga läkemedel under en småbarnspedagogisk dag.

Läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogik

- tillstånd som kräver omedelbar behandling (t.ex. anafylaxi, insulinshock, kramper)
- tillstånd som kräver lindring av tillfälliga symtom (t.ex. läkemedel mot astmaanfall)
- vårdåtgärder för en kronisk sjukdom (t.ex. astma, diabetes, epilepsi, svåra allergier)

I första hand administreras läkemedlet av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, vars utbildning omfattar läkemedelsbehandling (t.ex. närvårdare). I enskilda fall och efter övervägande från fall till fall kan också en anställd som inte är utbildad inom hälso- och sjukvård (t.ex. en lärare eller familjedagvårdare inom småbarnspedagogik) administrera ett läkemedel på naturlig väg (t.ex. via munnen) eller som injektion under huden (t.ex. insulin). I sådana fall ska man säkerställa att den anställda har fått tillräcklig introduktion och tilläggsutbildning och att den anställdas kompetens har säkerställts samt att detta har antecknats i barnets plan för småbarnspedagogik. En anställd som inte har utbildning inom hälso- och sjukvården har ingen skyldighet att genomföra läkemedelsbehandling. På grund av att småbarnspedagogik genomförs i flera skift bör det beaktas att det ska finnas

kompetent personal i arbete hela den tid som ett barn som behöver läkemedelsbehandling vistas i småbarnspedagogik.

Läkemedelsbehandlingen ska beaktas i arbetsenhetens resursfördelning. Om det i gruppen finns barn som är i behov av särskild vård eller fostran och barnet inte har en assistent, ska detta beaktas i personaldimensioneringen. Ett exempel på ett barn som behöver särskilt vård är ett barn som har insulinbehandlad diabetes. Besluten om dimensionering ska ändå alltid tas från fall till fall och beaktas också i familjedagvården.

3.1 Beskrivning av enheten

Beskriv verksamhets- eller arbetsenhetens verksamhet till de delar som den påverkar kravnivån och genomförandet av läkemedelsbehandling. Till exempel hur regelbundet genomförs läkemedelsbehandling på arbetsenheten? Har barnen på enheten särdrag som påverkar antalet läkemedelsbehandlingar eller enhetens personalstruktur? Beskriv personalstrukturen på enheten och organisationens eventuella riktlinjer för resursfördelning.

På arbetsenheten arbetar *antal* lärare inom småbarnspedagogik, *antal* socionomer inom småbarnspedagogik, *antal* barnskötare. *Komplettera vid behov och beskriv enhetens personalstruktur närmare.*

3.2 Läkemedelsbehandlingens kravnivå och olika metoder att genomföra den

Läkemedelsbehandling genomförs enligt en individuellt upprättad plan bara i följande situationer inom småbarnspedagogik:

- akut medicinering vid en anafylaktisk reaktion (injektion)
- akut medicinering vid ett epilepsianfall (dosering på munnens slemhinna eller i ändtarmen)
- luftrörsvidgande läkemedel för ett barn med astma vid ett astmaanfall eller proaktivt t.ex. före gymnastik (inhalation i lungorna)
- insulininjektioner för ett barn med diabetes och akut medicinering vid insulinshock (injektioner)
- övriga kroniska sjukdomar enligt läkarens bedömning (i regel via munnen)

I skiftesdagvård kan barn dessutom få den underhållsbehandling eller behandlingskur som deras kroniska sjukdom kräver (t.ex. antibiotikabehandling) och akut insjuknade barn kan få febernedsättande och smärtstillande medicinering enligt en på förhand upprättad plan och överenskommelse. När det gäller ögondroppar och bassalvor för behandling av kroniska hudsjukdomar, vilka ska administreras flera gånger per dag, kan varje organisation överväga sin egen praxis.

Beskriv vid behov din egen organisations riktlinjer för genomförande av läkemedelsbehandling under en dag i småbarnspedagogiken. Beskriv enhetens praxis närmare. Berätta också vilka yrkesgrupper som deltar i genomförandet av läkemedelsbehandling.

3.3 Samarbete mellan hemmet och småbarnspedagogiken

När ett barn börjar i småbarnspedagogik får vårdnadshavarna ett informationsbrev om hur läkemedelsbehandlingen genomförs (bilaga 4). Om barnet har en kronisk sjukdom som kräver läkemedelsbehandling ska vårdnadshavarna uppge dessa sjukdomar och behovet av medicinering redan i ansökan om plats i småbarnspedagogiken. Genomförandet av barnets läkemedelsbehandling kan inte påbörjas i småbarnspedagogiken förrän det har gjorts en personlig plan för läkemedelsbehandling och personalen har fått introduktion och tilläggsutbildning i hur barnets läkemedelsbehandling ska genomföras. I vissa fall kan barnet inte inleda/återvända till

småbarnspedagogik förrän ovannämnda frågor är behandlade. Vårdnadshavarna deltar i upprättandet av barnets plan för läkemedelsbehandling och de ska ge personalen ett skriftligt dokument om aktuell läkemedelsbehandling eller ändringar i den. Vårdnadshavarna ser till att barnets läkemedel och övriga vårdförnödenheter levereras till enheten för småbarnspedagogik. Vårdnadshavarna ska informera personalen inom hälso- och sjukvården om att enheten för småbarnspedagogik behöver handledning i läkemedelsbehandling. Om läkemedelsbehandling ska inledas ska handledning i administrering av läkemedlet ordnas för att personalen ska kunna genomföra behandlingen på ett säkert sätt. I normala sjukdomsfall är det i första hand vårdnadshavarna som ansvarar för att administrera läkemedel till barnet.

Beskriv vid behov närmare enhetens praxis för samarbetet mellan hemmet och småbarnspedagogiken.

4 Genomförande av läkemedelsbehandling i praktiken

4.1 Anskaffning av läkemedel

Läkemedlen inom småbarnspedagogiken är alltid personliga. Anskaffning av läkemedel är alltid vårdnadshavarens ansvar. Läkemedlet levereras till småbarnspedagogiken i originalförpackningen och ska inkludera apotekets instruktionsetikett där doseringen och barnets namn framgår. I småbarnspedagogiken genomförs endast läkemedelsbehandling som läkaren har ordinerat. Till småbarnspedagogikens enheter anskaffas inga andra läkemedel.

4.2 Förvaring och förstöring av läkemedel

Läkemedlen ska förvaras i de förhållanden som anges på bipacksedeln, i ett låsbart rum/skåp. Läkemedlen förvaras i originalförpackningarna försedda med barnets namn, gärna åtskilda från personalens läkemedel. Bara personal som har rätt att genomföra läkemedelsbehandling ska ha tillgång till läkemedlen. Särskild vikt ska fästas vid förvaring av läkemedel som kan missbrukas. Läkemedlens förvaringstemperaturer ska iakttas och uppföljningen ska dokumenteras (Bilagorna 5 och 6). Personalen ska reagera på eventuella temperaturavvikelser och kontrollera läkemedlens användbarhet med apoteket. I småbarnspedagogiken är det särskilt viktigt att se till att läkemedlen är utom barnens räckhåll. Under semestrar överlämnas läkemedlen till vårdnadshavarna att förvaras hemma. När det gäller akutläkemedel är det viktigt att hela personalen, också vikarier, vet var läkemedlen finns, vem av barnen eventuellt kan behöva akutläkemedel och att de finns med också t.ex. på utflykter. Eventuella föräldrade läkemedel förvaras åtskilda från användbara läkemedel och överlämnas så fort som möjligt till barnets vårdnadshavare som för läkemedlen till apoteket för förstöring.

Beskriv här hur läkemedlen förvaras på arbetsenheten, inklusive praxis för låsning, passerkontroll och läkemedel som ska förstöras. Vem har det praktiska ansvaret, t.ex. för övervakning av temperaturer?

4.3 Administrering av läkemedel

Personalen inom småbarnspedagogik utbildad i hälso- och sjukvården administrerar läkemedlen enligt barnets skriftliga plan för läkemedelsbehandling. Innan läkemedlet administreras ska den som administrerar läkemedlet alltid kontrollera att det är fråga om rätt läkemedel, dos, administreringsväg och administreringstid. Dessutom ska man försäkra sig om att läkemedlet ges till rätt barn. När insulin och andra riskfyllda läkemedel ska administreras, rekommenderas s.k. dubbelkontroll där en annan person kontrollerar t.ex. den programmerade insulinmängden i pennan före injektion.

Vilka är anvisningarna för genomförande av läkemedelsbehandling på din enhet? Vem har rätt att genomföra läkemedelsbehandling på enheten? Hur försäkras ni er om att läkemedlet ges till rätt barn?

Vilka administreringsvägar för läkemedelsbehandling finns det beredskap för på enheten (t.ex. via munnen, insulininjektioner)?

4.4 Dokumentation av läkemedelsbehandling

Genomförande av läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogik kräver alltid en läkarordination. Kopior av barnets läkemedelsordinationer fogas till barnets plan för genomförande av läkemedelsbehandling (bilaga 3). Genomförandet av läkemedelsbehandling och frågor i anknytning till det, t.ex. avvikelser och eventuella symtom samt övriga effekter som har observerats efter administrering av läkemedlet, antecknas och fogas till övrig dokumentation om barnet (bilaga 7). Eventuella avvikelser i läkemedelsbehandlingen samt farliga situationer ska rapporteras (bilaga 8).

Beskriv här enhetens praxis för var dokumentation av läkemedelsbehandlingen förvaras, hur ni säkerställer integritetsskyddet och vem som ansvarar för bokföring av läkemedelsbehandlingar.

5 Identifiering av risker förknippade med läkemedelsbehandling och beredskapen för dem inom småbarnspedagogik

5.1 Identifiering av risker förknippade med läkemedelsbehandling och beredskapen för dem på enheten

De centrala riskerna med läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogiken har att göra med personalens kompetens inom läkemedelsbehandling, eventuella riskläkemedel och läkemedlets administreringstillfälle. Det bör också noteras att barn utgör en riskgrupp när det gäller användning av läkemedel. Det finns individuella risker i anknytning till läkemedelsbehandling på varje enhet, vilka ska identifieras på arbetsenheterna tillsammans med personalen. Riskerna kan till exempel ha att göra med ett barn som får läkemedelsbehandling, med personalstrukturen eller med arbetsförhållandena. Riskerna ska alltid bedömas till exempel då ett nytt barn som får läkemedelsbehandling inleder småbarnspedagogiken. Riskerna uppdateras i planen för läkemedelsbehandling och diskuteras med personalen.

Beskriv med exempel de centrala riskfaktorerna på enheten i anknytning till genomförande av läkemedelsbehandling.

- t.ex. risker när läkemedel administreras
- beredskap för eventuella situationer med läkemedelsmissbruk
- plötslig frånvaro av personal

Skriv in i tabell 1 de centrala riskerna på din egen enhet och hur ni försöker undvika dem.

Tabell 1. Centrala risker i anknytning till läkemedelsbehandling på en enhet för småbarnspedagogik

Risk	Beredskap
Exempel: Risker i anknytning till administrering av läkemedel	Exempel: Störningsfaktorer i omgivningen elimineras för att lugna ner administreringstillfället
Planen för läkemedelsbehandling får inte fotfäste i verksamheten och personalen känner inte till dess innehåll	En processbeskrivning för läkemedelsbehandling har utarbetats inom småbarnspedagogik och den finns till påseende på alla arbetsenheter. Planen för läkemedelsbehandling diskuteras på personalmöten alltid när ett barn som behöver läkemedelsbehandling kommer till enheten för småbarnspedagogik. <i>Hur arbetsenheten förbereder sig för risken</i>
Personalen har bristfällig utbildning i genomförande av läkemedelsbehandling	Kompetensen i läkemedelsbehandling hos personalen säkerställs genom webbkursen, introduktion och säkerställandet av kunskap. <i>Hur arbetsenheten förbereder sig för risken</i>
Personalens plötsliga frånvaro och vikarier	Vi strävar efter att utbilda tillräckligt många av den ordinarie personalen i läkemedelsbehandling, vikarier ger i regel inte

Risk	Beredskap
	läkemedelsbehandling till långtidssjuka barn. För akutläkemedel såsom luftvägsvidgande astmamedicin och EpiPen får också vikarier introduktion. <i>Hur arbetsenheten förbereder sig för risken</i>
Akutläkemedel (t.ex. EpiPen eller luftvägsvidgande astmamedicin) finns inte eller har inte tagits med t.ex. på en utflykt	Alla barnets läkemedel som måste finnas med förvaras t.ex. i en ask med lock försedd med barnets namn och läkemedlens hållbarhetstid. Förvaringsplatsen visas för alla anställda. <i>Hur arbetsenheten förbereder sig för risken</i>
<i>På enheten observerad risk, ta bort onödiga rader</i>	<i>Hur arbetsenheten förbereder sig för risken</i>
<i>På enheten observerad risk</i>	<i>Hur arbetsenheten förbereder sig för risken</i>
<i>På enheten observerad risk</i>	<i>Hur arbetsenheten förbereder sig för risken</i>
<i>På enheten observerad risk</i>	<i>Hur arbetsenheten förbereder sig för risken</i>
<i>På enheten observerad risk</i>	<i>Hur arbetsenheten förbereder sig för risken</i>

5.2 Riskläkemedel som används på enheten

All läkemedelsanvändning är förknippad med risker, men med tanke på medicineringssäkerhet räknas sådana läkemedel som riskläkemedel där det finns en särskild risk för att doseringen, hanteringen och förvaringen av läkemedlen kan leda till felaktig användning. Med riskfyllda läkemedel avses sådana läkemedel som har en ökad risk att orsaka patienten betydande skada vid en medicineringssavvikelse (ISMP 2018). De orsakar inte mer biverkningar än andra läkemedel men felaktigt använda kan de förmodligen orsaka allvarlig skada. Även om läkemedelsbehandling i småbarnspedagogiken i allmänhet är småskalig finns det också stora risker i anknytning till de läkemedel som typiskt används inom småbarnspedagogik, vilket beskrivs i tabell 2.

Tabell 2. Riskfyllda läkemedel inom småbarnspedagogik och risker i anknytning till dessa

Risk eller annan faktor som ska beaktas vid säker användning av ett läkemedel	Exempel på läkemedel
Överdoser eller dosering till fel person kan leda till döden	Insulin
Bortglömd medicinering kan leda till allvarlig skada	Insulin, läkemedel som motverkar avstötning efter organtransplantation, epilepsiläkemedel
Om anvisningar om skyddsutrustning och arbetssäkerhet inte iaktas kan det skada också den som administrerar ett läkemedel	Läkemedel som motverkar avstötning efter organtransplantation
Fördröjd medicinering kan leda till allvarlig skada	Adrenalininjektioner (EpiPen, Jext), luftvägsvidgande astmamediciner (Ventoline)
Risk för missbruk	ADHD-läkemedel
Felanvändning av doseringsapparaten kan leda till misslyckad läkemedelsbehandling	Adrenalininjektioner (EpiPen, Jext), luftvägsvidgande astmamediciner (Ventoline)

Beskriv i tabell 3 nedan de riskläkemedel som används på enheten och riskerna i anknytning till dem samt hur man har förberett sig för riskerna och hur man försöker undvika dem (se handboken Säker läkemedelsbehandling, kapitel 3.2). Dra nytta av enhetens rapporterade farliga situationer och beakta de läkemedel som ett barn använder i småbarnspedagogiken. Du kan också illustrera med bilder och använda Handboken för säker läkemedelsbehandling i Österbottens välfärdsområde (4.2 Riskläkemedel).

Tabell 3. Riskläkemedel på enheten

Läkemedel	Risk	Metoder för att minska riskerna	Om risken förverkligas
Exempel: Insulin	Exempel: Överdoser eller dosering till fel barn kan leda till döden	Exempel: Praxis för identifiering av barn, dokumentation av administrering, säkerställande av korrekt insulinpreparat och dos före administrering	Soft eller annat sockerhaltigt som första hjälp till barnet. Kontakt

Läkemedel	Risk	Metoder för att minska riskerna	Om risken förverkligas
			med hälsovården och föräldrarna.
<i>Skriv genom att klicka här.</i>	<i>Skriv genom att klicka här.</i>	<i>Skriv genom att klicka här.</i>	<i>Skriv genom att klicka här.</i>
<i>Skriv genom att klicka här.</i>	<i>Skriv genom att klicka här.</i>	<i>Skriv genom att klicka här.</i>	<i>Skriv genom att klicka här.</i>
<i>Skriv genom att klicka här.</i>	<i>Skriv genom att klicka här.</i>	<i>Skriv genom att klicka här.</i>	<i>Skriv genom att klicka här.</i>
<i>Skriv genom att klicka här.</i>	<i>Skriv genom att klicka här.</i>	<i>Skriv genom att klicka här.</i>	<i>Skriv genom att klicka här.</i>
<i>Skriv genom att klicka här.</i>	<i>Skriv genom att klicka här.</i>	<i>Skriv genom att klicka här.</i>	<i>Skriv genom att klicka här.</i>
<i>Skriv genom att klicka här.</i>	<i>Skriv genom att klicka här.</i>	<i>Skriv genom att klicka här.</i>	<i>Skriv genom att klicka här.</i>

5.3 Krävande läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogik

Insulinbehandling, läkemedelsbehandling via enteral näringssond och HCl- samt N-läkemedelsbehandling anses vara krävande läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogik.

5.3.1 Insulinbehandling

Insulin (som injektion under huden och via insulinpump) får endast administreras av en anställd inom småbarnspedagogik som har tillstånd till läkemedelsbehandling och som har fått introduktion i insulindosering samt avlagt den praktiska prestationen för administrering av läkemedel som injektion under huden. Varje anställd som genomför läkemedelsbehandling ska dessutom delta i en barnspecifik introduktion när ett barn som har diabetes inleder småbarnspedagogik, fastän tillståndet för insulininjektion skulle vara giltigt. Introduktionen ges av en legitimerad yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som arbetar på en enhet för specialiserad sjukvård (diabetesskötare för barn, rehabiliteringshandledare) som också kan ta emot praktiska prestationer för läkemedelsbehandling som injiceras under huden. En anställd som har ett giltigt tillstånd för subkutan injicering behöver inte avlägga ett ny praktisk prestation.

Vården av ett barn med diabetes är individuell och behovet av stöd varierande. Arbetsenheter som har barn med diabetes borde gärna skaffa Diabetesförbundets guide [Diabetes hos barn under skolåldern - Råd för dagvården](#) som stöd för personalen. Diabetesförbundet har också en webbkurs [Lapsen ja nuoren tukena](#) (Stöd för barn och unga, på finska) som är riktad till yrkesutbildad personal inom småbarnspedagogik som i sitt arbete sköter barn med typ 1 diabetes.

Beskriv enhetens verksamhetsmetoder här.

5.3.2 Läkemedelsbehandling via enteral näringssond (PEG)

Läkemedel via enteral näringssond får endast administreras av en anställd som har tillstånd till sådan läkemedelsbehandling. Den anställda har fått introduktion av en specialistsjukskötare i tillförsel av läkemedel via enteral näringssond och avlagt den praktiska prestationen för läkemedelsbehandling via PEG-sond. Via enteral näringssond tillförs läkemedlen som vätska eller i vattenlöslig form. Den barnspecifika planen för läkemedelsbehandling ska ange exakt tidpunkt för administrering av läkemedlen samt förberedelser och administreringssätt, eventuellt också till exempel mängden vatten som behövs för läkemedelsintaget och det ska iaktas noggrant. I småbarnspedagogiken görs inga ändringar i dessa utan att konsultera vårdnadshavarna eller den vårdande instansen.

Beskriv vid behov arbetsenhetens verksamhetsmetoder här.

5.3.3 HCl-läkemedel och narkotiska läkemedel samt situationer med läkemedelsmissbruk

Särskild noggrannhet och försiktighet ska iakttas vid användning av huvudsakligen på centrala nervsystemet inverkan läkemedel (HCl-läkemedel) och narkotiska läkemedel, eftersom de medför en ökad risk för både allvarliga biverkningar och avsiktligt missbruk. Den personal som hanterar HCl-läkemedel och narkotiska läkemedel ska begränsas till så få som möjligt på arbetsenheterna. Bara de anställda som har avlagt proven för de tillstånd som berättigar till administrering av läkemedel, inklusive HCl-läkemedel, får hantera HCl-läkemedel och narkotiska läkemedel. De HCl-läkemedel och läkemedel som klassificeras som narkotika och används mest inom småbarnspedagogik är läkemedel för epilepsianfall och ADHD-läkemedel. Inom småbarnspedagogiken genomförs läkemedelsbehandling med HCl-läkemedel och narkotiska läkemedel endast på naturlig väg.

Narkotiska läkemedel och HCl-läkemedel förvaras på enheterna och gärna bakom två lås (t.ex. i ett låsbart medicinskåp i ett låst rum). Tillträde begränsas till de personer som har rätt att hantera läkemedel och lagret hålls så litet som möjligt. Läkemedlen förvaras i originalförpackningarna försedda med barnets namn. Administreringen av HCl-läkemedel och narkotiska läkemedel ska gärna kvitteras på en uppföljningsblankett av två personer som båda är närvarande vid administreringen av läkemedlet. På uppföljningsblanketten för barnets läkemedelsadministrering kan man också vid behov övervaka läkemedlets förbrukning. På enheten bör diskuteras hur missbruk av läkemedel kan förebyggas och reda ut eventuella misstankar om missbruk samt hur man ska reagera på observerade situationer med missbruk.

Beskriv närmare hur man på din arbetsenhet förvarar, hanterar och använder HCl-läkemedel och narkotiska läkemedel på ett säkert sätt. Hur förvaras nycklarna till läkemedelsrummen? Vem har rätt att hantera läkemedel? Hur genomförs uppföljning läkemedelsförbrukningen? Hur förebyggs missbruk?

5.4 Akutläkemedel

Största risken med akutläkemedel har att göra med att läkemedelsbehandlingen uteblir och barnets behandling fördröjs. Akutläkemedlen förvaras så att de vid behov är snabbt tillgängliga och att utomstående inte har tillgång till dem (Fimea 2012). Akutläkemedlen ska tas med också t.ex. på utflykter. Nedanstående läkemedel får administreras utan läkemedelstillstånd eller praktiska prestationer. Varje vuxen på en enhet för småbarnspedagogik ansvarar i nödsituationer för att ett barn ska få första hjälpen och alla, också vikarier, ska ges introduktion i hur man agerar och ger akutläkemedel i en nödsituation, om det finns ett barn på enheten som behöver dessa läkemedel.

Viktiga nummer: Jourhjälp 116 117, Nödnumret 112 och Giftinformationscentralen 0800 147 111.

En adrenalininjektor (t.ex. Epipen® och Jext®) är avsedd för lekmanbruk och är barnets personliga läkemedel som inte får ges till ett annat barn. Vid anafylaxi är adrenalin en livräddande behandling som man inte ska tveka att använda. En stark hudreaktion, rodnad i ansiktet, ökad puls och illamående tyder på anafylaxi. Andningen kan väsa och bli snabbare, man blir hes och upplever magsmärta. Användningen av en adrenalininjektor kräver inte tillstånd till läkemedelsbehandling eller praktisk prestation. När ett barn som har ordinerats detta preparat inleder småbarnspedagogik ska hela personalen bekanta sig med användningen av injektorn. Information om anafylaxi, dess behandling och t.ex. en instruktionsvideo om injektorn finns på Hälsobyns sida om [Anafylaxi](#).

Ett utdraget epilepsianfall kan vara farligt och ett barn som har epilepsi kan därför ordinerats ett akutläkemedel. Som akutläkemedel används antingen midazolamlösning (Buccolam®) som doseras med en förfylld spruta på kindens slemhinna eller ett diazepamlavemang (Stesolid®). Läkemedlen är personliga och får inte ges till någon annan. Mer information om första hjälpen vid epilepsianfall finns

på Epilepsiförbundets webbsida [Första hjälp vid ett epilepsianfall](#) och Hälsobyns webbsida [Epilepsia kohtauksen ensiapu](#) (Första hjälpen vid epilepsianfall, på finska)

Andra akutläkemedel inom småbarnspedagogiken kan vara Glucagen (s.c./i.m.) och Baqsimi (nässpray) som används för behandling av insulinchock och farligt lågt blodsocker. Läkemedlen är personliga och får inte ges till någon annan. Mer information om behandling av insulinchock finns på Hälsobyns webbsida [Insulinchock och dess behandling](#).

5.5 Agerande i farliga situationer i anknytning till läkemedelsbehandling och anmälan om biverkningar

Typiska negativa händelser inom småbarnspedagogiken kan vara att man har glömt att ta med läkemedlet mot anfall t.ex. på en utflykt, att man har glömt att ge det eller att doseringen har varit fel. På arbetsenheterna ska man på förhand fundera över hur man ska agera vid en eventuell negativ händelse. Dessutom ska negativa händelser i läkemedelsbehandlingen, både sådana som hänt ett barn och tillbud, rapporteras och gås igenom med personalen. Om ett barn har varit med om en negativ händelse ska också vårdnadshavarna informeras. Rapporteringen görs till exempel på en blankett som ses i bilaga 8. Blanketten lämnas in till enhetens närmaste chef och per e-post för kännedom till koordinatören för läkemedelssäkerhet i Österbottens välfärdsområde. Barnets personuppgifter bifogas inte anmälan. Arbetsenhetens närmaste chef ansvarar för att diskutera den negativa händelsen på personalmöten och att planera korrigerande åtgärder som förebygger liknande händelser i fortsättningen. Man bör planera redan på förhand hur man ska agera vid negativa händelser och anteckna detta i barnets personliga plan för läkemedelsbehandling.

Beskriv arbetsenhetens verksamhetsmetoder här. Hur behandlas avvikande situationer på arbetsenheten? Hur följs genomförandet av utvecklingsåtgärderna upp? Berätta också om ni använder till exempel digital rapportering av negativa händelser.

Allmän praxis för rapportering av biverkningar av läkemedel och vaccinationer finns beskrivna på Fimeas [webbsidor](#) och i Handboken för säker läkemedelsbehandling i Österbottens välfärdsområde.

Vem har ansvar för att berätta om en eventuell misstanke om biverkning?

6 Personalens och intressentgruppernas ansvar, skyldigheter och arbetsfördelning inom läkemedelsbehandling

6.1 Ansvarig organisation för småbarnspedagogiken

Arbetsgivaren ansvarar för att läkemedelsbehandlingsprocessen är säker och att de anställda som utför läkemedelsbehandling har tillräcklig utbildning och kompetens för detta. Ledningen för småbarnspedagogik ska se till att de anställda som deltar i genomförandet av läkemedelsbehandling på verksamhetsenheten har nödvändig kompetens och att verksamhetsmiljön är lämplig för genomförande av läkemedelsbehandling och ange vem som genomför läkemedelsbehandling på enheten. Den närmaste chefen för småbarnspedagogik ska planera, organisera och övervaka genomförandet av läkemedelsbehandling enligt planen för läkemedelsbehandling.

Komplettera vid behov ansvarsfördelningen på arbetsenheten/i organisationen.

6.2 Välfärdsområdet

De sakkunniga i Österbottens välfärdsområde är skyldiga att stödja upprättandet av planen för läkemedelsbehandling för småbarnspedagogik. Huvudansvaret för främjandet av planen för

läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogik ligger hos sektorledningen för service för barn, ungdomar och familjer, den ansvariga läkaren som godkänner den lokala verksamheten och planerna för läkemedelsbehandling och läkemedelstillstånden, rådgivningsaktörerna samt koordinatören för läkemedelssäkerhet. Den vårdande enheten ansvarar för uppföljningen av barnets läkemedelsbehandling. Välfärdsområdet ansvarar för utbildningen i läkemedelsbehandling och för arbetsfördelningen mellan den specialiserade sjukvården och primärsjukvården.

6.3 Regional ansvarsläkare

Läkaren undertecknar och godkänner kommun- och enhetsspecifika planer för läkemedelsbehandling för småbarnspedagogiken samt beviljar de anställda inom småbarnspedagogiken tillstånd för läkemedelsbehandling.

6.4 Sjukskötare/hälsovårdare

Ansvarar för barnspecifik introduktion på enheten för småbarnspedagogik. Deltar vid behov i upprättandet av barnets personliga plan för läkemedelsbehandling. Tar emot praktiska prestationer.

6.5 Daghemsföreståndare/daghemmets närmaste chef/närmaste chef för småbarnspedagogik

Ansvarar för verksamhetsenhetens plan för läkemedelsbehandling, ser till att läkemedel förvaras på korrekt sätt och att det upprättas barnspecifika planer för läkemedelsbehandling på enheten. Koordinerar tillsammans med kontaktpersonen för läkemedelsbehandling att personalen på enheten deltar i utbildning och introduktion i läkemedelsbehandling. Ser till att hela personalen på enheten vet hur läkemedlen för behandling av akuta situationer (t.ex. anafylaxi, kramper) förvaras, doseras och används. Ser till att det finns anställda på enheten som har fått utbildning i första hjälpen.

När en tillfällig vikarie, som inte har tillstånd till läkemedelsbehandling, kommer till gruppen är det den närmaste chefens ansvar att organisera arbetsskiftet så att det alltid finns någon som har rätt att ge läkemedel till ett barn.

Komplettera vid behov ansvarsfördelningen på din egen arbetsenhet.

6.6 Läkemedelsansvarig

Till arbetsenheten utnämns en läkemedelsansvarig som ansvarar till exempel för att koordinera övervakning av förhållanden, följa upp användbarheten hos barnets läkemedel och ha kontakt med vårdnadshavarna i anknytning till barnets läkemedelsbehandling (t.ex. be om nya läkemedel i stället för föräldrade).

Enheten har utnämnt *Förnamn, Efternamn* till läkemedelsansvarig.

Komplettera vid behov ansvarsfördelningen på din egen arbetsenhet.

6.7 Vårdnadshavaren

Vårdnadshavaren ansvarar för att informera personalen inom småbarnspedagogik om barnets läkemedelsbehandling. Vårdnadshavaren och personalen inom småbarnspedagogik upprättar tillsammans en barnspecifik plan för läkemedelsbehandling. Vårdnadshavaren ansvarar för att personalen inom småbarnspedagogik har all behövlig information i anknytning till barnets läkemedelsbehandling och vårdåtgärder, läkemedel och eventuella tillbehör. Vårdnadshavaren

ansvarar för avhämtning av läkemedel till småbarnspedagogiken i originalförpackningarna. Läkemedlen ska vara försedda med apotekets instruktionsetikett med doseringsanvisningar. Om det sker förändringar i barnets läkemedelsbehandling ska vårdnadshavaren informera personalen inom småbarnspedagogik och lämna in nya instruktioner. Vårdnadshavaren tar läkemedlen och den barnspecifika planen för läkemedelsbehandling till den nya platsen för småbarnspedagogik eller till barnets reservvårdplats.

Komplettera vid behov ansvarsfördelningen med anvisningar från din egen arbetsenhet/organisation.

Tabell 4. Yrkesgrupper som genomför läkemedelsbehandling på enheten inom småbarnspedagogik och olika yrkesgruppers ansvar och uppgifter i anknytning till läkemedelsbehandling, säkerställande av kompetens samt tillståndspraxis för krävande läkemedelsbehandling.

Anteckna i tabellen endast de yrkesgrupper som deltar i genomförandet av läkemedelsbehandling på din egen arbetsenhet. Du kan vid behov komplettera ansvarsfördelningen på din egen enhet. Ta bort ledtexten från den färdiga planen.

Yrkesgrupp	
Anställd inom småbarnspedagogik som har utbildning i läkemedelsbehandling	
Ansvar och uppgifter	<p>I regel genomförs läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogiken också av yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården om studier i läkemedelsbehandling har ingått i deras studier (t.ex. närvårdare). En anställd inom småbarnspedagogik i vars grundstudier har ingått studier i läkemedelsbehandling kan genomföra läkarordinerad läkemedelsbehandling för ett barn på naturlig väg och som injektion under huden när kompetensen har säkerställts och den anställda har ett giltigt läkemedelstillstånd. En anställd som har utbildning i läkemedelsbehandling administrerar läkemedlet till barnet enligt planen för läkemedelsbehandling i barnets plan för småbarnspedagogik, följer med behandlingens effekter, dokumenterar administreringen av läkemedlet och förmedlar information till barnets vårdnadshavare samt enligt överenskommelse till den yrkesutbildade personal inom hälso- och sjukvården som vårdar barnet. Ansvarar för sin egen kompetens inom läkemedelsbehandling och deltar i utbildningar som ordnas. Upprättar tillsammans med barnets vårdnadshavare en barnspecifik plan för läkemedelsbehandling och undertecknar den. Ser till att läkemedlens dosering är korrekt enligt överenskommelse. Bedömer för sin del effekten av barnets läkemedelsbehandling och berättar om sina observationer till vårdnadshavarna.</p> <p><i>Berätta närmare om eventuella övriga arbetsuppgifter på enheten i anknytning till läkemedelsbehandling.</i></p>
Kompetens	Kraven på kompetens inom läkemedelsbehandling hos en närvårdare
Krävande läkemedelsbehandling och tillståndspraxis	<p>Genomförande av läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogik (också på naturlig väg) kräver alltid tillstånd till läkemedelsbehandling av den regionala ansvarsläkaren. För att få tillstånd kräver genomförandet av läkemedelsbehandling som klassificeras som krävande inom småbarnspedagogik att den som genomför behandlingen har avlagt tilläggsutbildning i läkemedelsbehandling samt barnspecifik tilläggsutbildning och introduktion samt säkerställande av kompetens genom praktisk prestation.</p> <p><i>Beskriv vid behov närmare enhetens tillståndspraxis.</i></p>

Yrkesgrupp

Personal inom småbarnspedagogik vars grundstudier inte har innefattat utbildning i läkemedelsbehandling

Ansvar och uppgifter	<p>En anställd inom småbarnspedagogik, t.ex. en lärare eller en familjedagvårdare inom småbarnspedagogik, kan genomföra läkarordinerad läkemedelsbehandling för ett barn på naturlig väg eller som injektion under huden efter att ha fått läkemedelstillstånd. I detta fall baseras genomförandet av läkemedelsbehandling på den anställdes samtycke, introduktion och säkerställande av kompetens. En anställd som har läkemedelstillstånd administrerar läkemedlet till barnet i enlighet med den barnspecifika planen för läkemedelsbehandling eller i akuta fall enligt ordinationen (receptbelagt läkemedel) eller enligt den tryckta anvisningen på läkemedelsförpackningen. Ansvarar för sin egen kompetens inom läkemedelsbehandling och deltar i utbildningar som ordnas. Upprättar tillsammans med barnets vårdnadshavare en barnspecifik plan för läkemedelsbehandling och undertecknar den. Ser till att administrerade läkemedel är rätt doserade enligt överenskommelse. Bedömer för egen del effekten av barnets läkemedelsbehandling och berättar om sina observationer till vårdnadshavarna.</p> <p><i>Komplettera vid behov ansvarsfördelningen och arbetsuppgifterna på din egen arbetsenhet.</i></p>
Kompetens	<p>Österbottens välfärdsområde rekommenderar att anställda inom småbarnspedagogik som inte har utbildning i läkemedelsbehandling deltar i en utbildning i läkemedelsbehandling som produceras av välfärdsområdet eller en utbildning i läkemedelsbehandling som en kommersiell aktör producerar för småbarnspedagogiken.</p> <p><i>Beskriv hur kompetensen säkerställs på din arbetsenhet.</i></p>
Krävande läkemedelsbehandling och tillståndspraxis	<p>För anställda inom småbarnspedagogik som inte har utbildning i läkemedelsbehandling är all läkemedelsbehandling krävande. Genomförande av läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogik (också på naturlig väg) kräver alltid ett tillstånd till läkemedelsbehandling undertecknat av en regional ansvarsläkare.</p> <p>Utan läkemedelstillstånd får man i nödfall ge läkemedel som klassificeras som akutläkemedel. För att få tillstånd krävs att den som genomför behandlingen har avlagt tilläggsutbildning i läkemedelsbehandling och barnspecifik tilläggsutbildning och introduktion samt säkerställande av kompetens genom praktisk prestation.</p> <p><i>Komplettera vid behov tillståndspraxis på din egen enhet.</i></p>
Visstidsvikarie	
Ansvar och uppgifter	<p>Genomför läkemedelsbehandling om vikarien har fått samma introduktion och tillstånd som andra anställda som genomför läkemedelsbehandling. Administrering av akutläkemedel är varje vuxen persons skyldighet och kräver inget särskilt tillstånd.</p> <p><i>Komplettera vid behov med den egna organisationens anvisningar.</i></p>
Kompetens	<p>Se Anställd inom småbarnspedagogik vars grundstudier inte har innefattat utbildning i läkemedelsbehandling</p>
Tillståndspraxis	<p>Se Anställd inom småbarnspedagogik vars grundstudier inte har innefattat utbildning i läkemedelsbehandling</p>

Yrkesgrupp

Studerande

Ansvar och uppgifter

Studerande genomför inte läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogik utom i nödfall där de kan ge läkemedel som klassificeras som akutläkemedel.

7 Kompetens inom läkemedelsbehandling och säkerställande av kompetens

7.1 Utbildning och introduktion

Ansvaret för processen att säkerställa kompetens ligger enligt SHM:s handbok Säker läkemedelsbehandling hos arbetsgivaren. Välfärdsområdet har producerat utbildningsmaterial för småbarnspedagogik som varje person inom småbarnspedagogik som genomför läkemedelsbehandling ska gå igenom. Teorin behöver inte avläggas på nytt för varje läkemedelstillstånd om det har gått mindre än fem år sedan det avlades. Om en person inte har genomfört läkemedelsbehandling under de tre senaste åren ska också teorin förnyas innan ett nytt tillstånd kan beviljas. Den anställda inom småbarnspedagogiken anmäler sig själv via [den externa utbildningskalendern](#) till studiehelheten Läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogik. Den externa utbildningskalendern hittas på välfärdsområdets nätsidor. De som är anmälda till studiehelheten får en länk till utbildningen via e-post. Vid anmälan måste varje person registrera sig och fylla i sina faktureringsuppgifter, eftersom dessa inte finns tillgängliga i systemet. Alternativt kan man använda kommersiella utbildningshelheter som är avsedda för att säkerställa kompetens inom småbarnspedagogik. Utbildningshelheterna ersätter inte barnspecifik introduktion.

Beskriv kraven på kompetens inom läkemedelsbehandling på arbetsenheten och dess särdrag, metoden och processen för säkerställande av kompetens (t.ex. namnet på utbildningen och eventuella tentamen), processen för introduktion i läkemedelsbehandling och dess innehåll, medräknat introduktion i planen för läkemedelsbehandling och läskvittering samt hur man ska agera i negativa händelser i läkemedelsbehandling. En eventuell blankett för introduktion i läkemedelsbehandling kan bifogas till planen för läkemedelsbehandling.

7.2 Tillståndspraxis

De anställda som genomför läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogik behöver alltid ett tillstånd för genomförande av läkemedelsbehandling. **Tillståndet är alltid specifikt för barnet och läkemedlet samt administreringsvägen.** Tillståndsprocessen beskrivs i bilaga 9. Utöver barnspecifik introduktion och webbaserad tilläggsutbildning kräver tillståndet säkerställande av kompetens med praktiska prestationer (bilaga 10). Den praktiska prestationen tas emot av en erfaren, legitimerad yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården med utbildning i läkemedelsbehandling. Praktisk undervisning och praktiska prestationer i fråga om astmaläkemedel och adrenalinpennor ordnas lokalt, cirka en gång i månaden. För dessa kontaktar enheterna den lokala rådgivningen. OBS! EpiPen och andra läkemedel som i denna plan klassificeras som första hjälpen-läkemedel kan i nödfall administreras utan ett separat läkemedelstillstånd, men introduktion i användningen rekommenderas. För mer krävande läkemedelsbehandling (t.ex. diabetes, läkemedelsbehandling via enteral näringssond) ordnas praktisk undervisning i samband med den barnspecifika introduktionen, samt halvårsvis vid injektionsundervisning och mottagande av praktiska prestationer. Anmälan till dessa tillfällen sker via välfärdsområdets [utbildningskalender](#).

Den barnspecifika introduktionen kan ges av vårdnadshavare (t.ex. adrenalininjektioner, astmaläkemedel, läkemedel mot epileptiska anfall) eller av personalen i Österbottens välfärdsområde. Utbildning i läkemedelsbehandling av diabetiker och barn som har genomgått organtransplantation ges av barnpolikliniken. Utbildning i fråga om enteral näringssond ges av hemsjukhuset för barn och i

fråga om epileptiker av barnneurologiska polikliniken. Utbildning i fråga om adrenalininjektioner och svåra allergier samt astma ges av hälsovårdarna på den lokala rådgivningen. Tillstånd för läkemedelsbehandling (bilaga 11) beviljas av den regionala ansvarsläkaren.

Beskriv hur arbetsenheten säkerställer kompetensen. Vem kommer överens om frågor i anknytning till barnspecifik introduktion? Vem ansvarar för att läkemedelstillstånden är i kraft?

8 Källor

Utbildningsstyrelsen: [Ledning och organisering av säkerheten inom småbarnspedagogiken](#)
Plan för läkemedelsbehandling i Österbottens välfärdsområde, 2023
Päijänne-Tavastlands välfärdssamkommun (PHHYKY): [Varhaiskasvatuksen lääkehoitosuunnitelma 2021](#)
Saarsalmi O: [Päivähoidon turvallisuussuunnittelu \(Säkerhetsplanering i dagvården, på finska\)](#), Stakes, Social- och hälsovårdsministeriet, 2008
Social- och hälsovårdsministeriets Kommuninfo (2012) [Trygg läkemedelsbehandling av långtidssjuka barn inom barndagvården samt](#)
Social- och hälsovårdsministeriet (2021) [Säker läkemedelsbehandling: Handbok för upprättande av plan för läkemedelsbehandling](#)
Hälsobyn - [Anafylaxi](#)
Hälsobyn - [Behandling av ett epilepsianfall \(på finska\)](#)
Vasa stads plan för läkemedelsbehandling för småbarnspedagogiken samt för morgon- och eftermiddagsverksamhet 2019
[Lag om småbarnspedagogik 540/2018](#)
[Statsrådets förordning om småbarnspedagogik 753/2018](#)

9 Arbetsgrupp

Arvila Maria: Avdelningsskötare för barnrådgivning i Vasa och Laihela
Eklund Annika: Avdelningsskötare för Barnrådgivningarna i Vörå , Korsholm, Malax Korsnäs, Närpes och Kaskö
Granö Jenny, sekraterare, sjukhusapoteket
Hedström Britt Marie: pedagogisk planerare, Korsholms kommun
Hägglom Ann Christin: chef för småbarnspedagogik , Närpes
Isotalo Jenni, ordförande, koordinator för läkemedelssäkerhetl, OVPH
Lassila Arja: överläkare, barnsjukdomar
Leena Nåhls: avdelningsskötare, barnpolikliniken
Palo Katarina: Avdelningsskötare för barnrådgivning i Jakobstad , Larsmo , Pedersöre och Nykarleby
Rajala Marika: direktör för småbarnspedagogiken, Laihela
Raunio Miia: Daghemsföreståndare, skiftesvård dygnet runt , Vasa stad
Saha Lotta, serviceplanerare, Vasa stad
Sandberg Monica: spec.lär inom småbarnsped o förman för kompl . småbarnsped i Larsmo
Silander Towa: Servicechef Vasa Stad
Stenman Malin: chef för småbarnspedagogik & tf . chef för utbildningstjänster , Larsmo kommun

10 Bilagor till planen för läkemedelsbehandling

Bilaga 1 Ansvar för godkännande av planerna för läkemedelsbehandling
Bilaga 2 Processen för läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogik
Bilaga 3 Avtal/plan för genomförande av läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogik
Bilaga 4 Informationsbrev till vårdnadshavarna om genomförande av läkemedelsbehandling under en dag inom småbarnspedagogiken
Bilaga 5 Tabell för uppföljning av temperatur (kylskåp)

Bilaga 6 Tabell för uppföljning av temperatur (rumstemperatur)

Bilaga 7 Uppföljningsblankett för läkemedelsadministrering

Bilaga 8 Blankett för rapportering av avvikelse eller farlig situation i anknytning till läkemedelsbehandling

Bilaga 9 Processen för säkerställandet av kunskande i läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogik

Bilaga 10 Blankett för praktiska prestationer

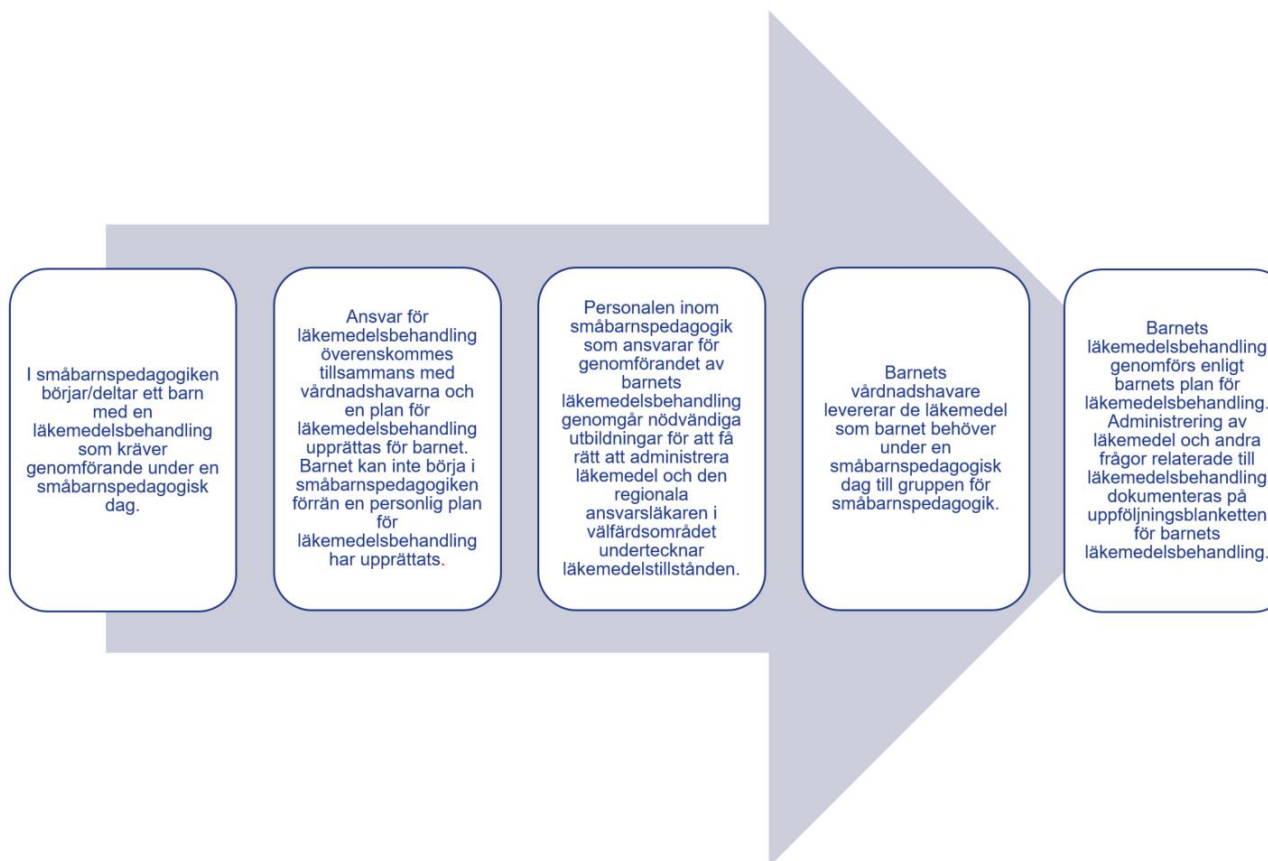
Bilaga 11 Blankett för tillstånd till läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogik

Ansvar för godkännande av läkemedelsplaner och läkemedelslov inom ÖVPH

Ifrågavarande personer fungerar även vid behov som medicinska ansvarspersoner vid uppgörandet av läkemedelsplanen.

Område	Resultatområde	Läkaren som godkänner
Österbottens välfärdsområde	Första vården	Taneli Väyrynen
	Rehabiliteringens öppenvård	Annica Sundberg
	Vammaispalveluyksiköt	
	Vuxen psykiatriska enheter	Mirja Remes
	Barnpsykiatriska avdelningar och pkl	Kristina Forsman
	Ungdomspsykiatriska avdelning och pkl	Jouko Alanko
	Missbrukar tjänster	Mirja Remes
	Digital kundtjänst	Heli Yliharsilä
Vasa	Hem- och boendeservice	Markus Råback
	Hemsjukhus	
	Allmänmedicinska avdelningar	
	Öppenvårdsmottagningar	Pasi Kokkonen
	Rådgivningar	
	Socialvårdens barn- och ungdomsenheter	
	Skolor och småbarnspedagogik	
	Munhälsovård	Katri Palo
Kristinestad / Kaskö (endast ÖVPH's enheter och personal)	Hem- och boendeservice	Peter Riddar
	Allmänmedicinsk avdelning	
	Öppenvårdsmottagningar	
	Rådgivningar	
	Socialvårdens barn- och ungdomsenheter	
	Skolor och småbarnspedagogik	
	Munhälsovård	Ulrica Pada
Närpes	Hem- och boendeservice	Anna-Maria Sandberg
	Hemsjukhus	
	Allmänmedicinsk avdelning	
	Öppenvårdsmottagningar	
	Rådgivningar	
	Socialvårdens barn- och ungdomsenheter	
	Skolor och småbarnspedagogik	
	Munhälsovård	Ulrica Pada
Malax / Korsnäs	Hem- och boendeservice	Lars-Erik Malm
	Allmänmedicinsk avdelning	
	Öppenvårdsmottagningar	
	Rådgivning	
	Socialvårdens barn- och ungdomsenheter	
	Skolor och småbarnspedagogik	
	Munhälsovård	Ulrica Pada
Laihela	Allmänmedicinsk avdelning	Juha Nukarinen
	Öppenvårdsmottagningar	
	Rådgivningar	
	Socialvårdens barn- och ungdomsenheter	

	Skolor och småbarnspedagogik	
	Hem- och boendeservice (Pihlajalinna)	
	Munhälsovård	Katri Palo
Korsholm	Hem- och boendeservice	Clas-Göran Smeds
	Allmänmedicinska avdelningar	
	Öppenvårdsmottagningar	
	Rådgivning	
	Socialvårdens barn- och ungdomsenheter	
	Skolor och småbarnspedagogik	
	Munhälsovård	
Vörå	Hem- och boendeservice	Greta Saar
	Allmänmedicinsk avdelning	
	Öppenvårdsmottagningar	
	Rådgivning	
	Socialvårdens barn- och ungdomsenheter	
	Skolor och småbarnspedagogik	
	Munhälsovård	
Nykarleby	Hem- och boendeservice	Markku Kautiainen
	Allmänmedicinsk avdelning	
	Öppenvårdsmottagningar	
	Rådgivning	
	Socialvårdens barn- och ungdomsenheter	
	Skolor och småbarnspedagogik	
	Munhälsovård	
Larsmo, Pedersöre	Hem- och boendeservice	Markku Kautiainen
	Öppenvårdsenheter	Johanna Gripenberg
	Rådgivning	
	Skolor och småbarnspedagogik	
Jakobstad	Munhälsovård	Anne Hägglund
	Öppenvårdsmottagningar	Johanna Gripenberg
	Rådgivning	
	Socialvårdens barn- och ungdomsenheter	
	Skolor och småbarnspedagogik	
	Allmänmedicinska avdelningar 1-2	Britt-Mari Bjön
	Hemsjukhus	
	Almänmedicinska avdelning 3	Markku Kautiainen
	Hem- och boendeservice	
	Munhälsovård	Anne Hägglund
Kronoby	Öppenvårdsmottagningar	Anneli Lövsund
	Rådgivning	
	Socialvårdens barn- och ungdomsenheter	
	Skolor och småbarnspedagogik	
	Hem- och boendeservice	
	Munhälsovård	
		Anne Hägglund

Kommunens egen logo
(ta bort textruta)

AVTAL OM/PLAN FÖR LÄKEMEDELSBEHANDLING

Barnet	Namn	Personbeteckning
	Vårdnadshavare (namn, telefon)	
	Vårdnadshavare (namn, telefon)	
Päiväkoti/Esikoulu	Enhet	Avdelning
	Ledare/Lärare inom småbarnspedagogik	
	Personal, som deltar i läkemedelsbehandling	

Medicineringens orsak (sjukdom, diagnos)	
Medicin	
Dosering och administrering*	
Eventuella andra åtgärder relaterade till genomförandet av läkemedelsbehandling (t.ex. mätning av blodsockernivåer)	
Uppföljning av läkemedelsbehandling och andra instruktioner (t.ex. när kontaktas hälsovården)	
Medicinen bevaras, var?	
Förfaringssätt vid undantagssituationer, utflykter	
Förfaringssätt vid medicineringsfel:	
Förfaringssätt vid nödsituation:	
Övrigt att beakta	
Vårdnadshavarna kontaktas i följande situationer	
Hälsovårdare eller instans som vårdar barnet, namn och tfn	

Ansvarig för medicineringen	
-----------------------------	--

Kommunens egen logo
(ta bort textruta)

AVTAL OM/PLAN FÖR LÄKEMEDELSBEHANDLING

Ersättare	
Datum när avtalet gjordes upp	

UNDERSKRIFT OCH NAMNFÖRTYDLIGANDE

_____
Vårdnadshavare

_____
Vårdnadshavare

_____
Ledare för småbarnspedagogik och
förskola

_____
Lärare inom småbarnspedagogik

_____
Ansvarig för medicineringen,
namnförtydligande

_____
Ersättare, namnförtydligande

_____
Ersättare, namnförtydligande

_____
Ersättare, namnförtydligande

Datum när läkemedelsbehandlingen följs upp	
--	--

* Doseringen bör vara enligt läkemedelsreceptet.

Kommunens egen logo
(ta bort textruta)

Meddelande till vårdnadshavare:

Genomförande av läkemedelsbehandling under en småbarnspedagogisk dag

Kommunens småbarnspedagogik har i samarbete med Österbottens välfärdsområde och andra kommuner i regionen upprättat en plan för läkemedelsbehandling, som ligger till grund för genomförandet av läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogiken. Planen baserar sig på SHM:s handbok Säker läkemedelsbehandling (2021).

Under en dag inom småbarnspedagogiken ges inga andra läkemedel till barnet än de som är absolut nödvändiga. I vanliga sjukdomsfall är det i första hand vårdnadshavarnas ansvar att ge läkemedel till barnet. De flesta kortvariga läkemedelskurer, t.ex. ögondroppar och antibiotikabehandlingar för behandling av infektions sjukdomar, kan doseras hemma. Läkaren kan begäras att ordinera ett långverkande preparat till barnet.

Läkemedelsbehandling som genomförs inom småbarnspedagogiken kräver alltid en läkares ordination samt en överenskommelse mellan vårdnadshavare och enheten för småbarnspedagogiken om genomförandet av läkemedelsbehandlingen. Avtalet fungerar samtidigt som barnets personliga plan för läkemedelsbehandling som används för att genomföra läkemedelsbehandling inom småbarnspedagogiken.

Läkemedelsbehandling som genomförs inom småbarnspedagogiken, om vilken vårdnadshavare ska meddela småbarnspedagogiken så snart som möjligt:

- läkemedelsbehandling för tillstånd som kräver omedelbar behandling (t.ex. anafylaxi, insulinchock, kramper)
- läkemedelsbehandling som lindrar tillfälliga symtom (t.ex. läkemedel mot astmaanfall)
- vårdåtgärder för en kronisk sjukdom (t.ex. astma, diabetes, epilepsi, svåra allergier)

Genomförandet av ett barns läkemedelsbehandling kan inte påbörjas i småbarnspedagogiken förrän en personlig plan för läkemedelsbehandling har upprättats och personalen har fått introduktion och tilläggsutbildning i genomförandet av barnets läkemedelsbehandling.

I vissa fall kan barnet inte börja/återvända till småbarnspedagogik förrän ovannämnda frågor är behandlade. Vårdnadshavarna deltar i att upprätta barnets plan för läkemedelsbehandling och det är deras ansvar att ge personalen ett skriftligt dokument om aktuell läkemedelsbehandling eller ändringar i läkemedelsbehandling. Vårdnadshavarna har hand om att leverera barnets läkemedel och andra vårdförnödenheter i originalförpackningar till enheten för småbarnspedagogik. Vårdnadshavarna har ansvaret för att informera personalen inom hälso- och sjukvården om att det finns behov av handledning i läkemedelsbehandling på enheten för småbarnspedagogik. Handledning i administrering av läkemedel bör ordnas om barnet påbörjar läkemedelsbehandling, så att personalen har beredskap att genomföra läkemedelsbehandlingen på ett säkert sätt.

Vid behov kompletteras detta med kommunens egna riktlinjer för småbarnspedagogik

Nödvändiga underskriftsuppgifter, t.ex. den instans som ansvarar för småbarnspedagogiken i kommunen

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Kylskåpets temperaturdagbok
Jääkaapin lämpötilapäiväkirja
(+2 °C - +8 °C)

Enhet /Yksikkö: _____

Fimea förutsätter att man uppföljer och dokumenterar läkemedlens förvaringstemperatur dagligen. /
Fimea edellyttää, että lääkkeiden säilytyslämpötilaa tulee seurata dokumentoidusti päivittäin.

Kontrollantens initialer räcker. /Tarkastajan nimikirjaimet riittävät.

Orsaken till avvikande temperatur bör utredas omgående. /Selvitä heti poikkeaman syy.

månad och år: kk ja vuosi:			månad och år: kk ja vuosi:			månad och år: kk ja vuosi:			månad och år: kk ja vuosi:		
dat/ pvm	°C	kontr /tark	dat/ pvm	°C	kontr /tark	dat/ pvm	°C	kontr /tark	dat/ pvm	°C	kontr /tark
1			1			1			1		
2			2			2			2		
3			3			3			3		
4			4			4			4		
5			5			5			5		
6			6			6			6		
7			7			7			7		
8			8			8			8		
9			9			9			9		
10			10			10			10		
11			11			11			11		
12			12			12			12		
13			13			13			13		
14			14			14			14		
15			15			15			15		
16			16			16			16		
17			17			17			17		
18			18			18			18		
19			19			19			19		
20			20			20			20		
21			21			21			21		
22			22			22			22		
23			23			23			23		
24			24			24			24		
25			25			25			25		
26			26			26			26		
27			27			27			27		
28			28			28			28		
29			29			29			29		
30			30			30			30		
31			31			31			31		

Samkommunen för Österbottens välfärdsområde / apotekstjänster | Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä / apteekkipalvelut

Sandviksgatan 2-4, 65130 Vasa | växel 06 218 1111 | sairaala-apteekki@ovph.fi | osterbottensvalfard.fi

Hietalahdenkatu 2-4, 65130 Vaasa | vaihe 06 218 1111 | sairaala-apteekki@ovph.fi | pohjanmaanhyvinvointi.fi

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

RUMSTEMPERATURDAGBOK
HUONEENLÄMPÖTILAPÄIVÄKIRJA
(+15°-+25°C)

Enhet / Yksikkö: _____

Fimea förutsätter att man uppföljer och dokumenterar läkemedlens förvaringstemperatur dagligen. /
Fimea edellyttää, että lääkkeiden säilytyslämpötilaa tulee seurata dokumentoidusti päivittäin.

Kontrollantens initialer räcker. /Tarkastajan nimikirjaimet riittävät.

Orsaken till avvikande temperatur bör utredas omgående. /Selvitä heti poikkeaman syy.

månad och år: kk ja vuosi:			månad och år: kk ja vuosi:			månad och år: kk ja vuosi:			månad och år: kk ja vuosi:		
dat/ pvm	°C	kontr /tark	dat/ pvm	°C	kontr /tark	dat/ pvm	°C	kontr /tark	dat/ pvm	°C	kontr /tark
1			1			1			1		
2			2			2			2		
3			3			3			3		
4			4			4			4		
5			5			5			5		
6			6			6			6		
7			7			7			7		
8			8			8			8		
9			9			9			9		
10			10			10			10		
11			11			11			11		
12			12			12			12		
13			13			13			13		
14			14			14			14		
15			15			15			15		
16			16			16			16		
17			17			17			17		
18			18			18			18		
19			19			19			19		
20			20			20			20		
21			21			21			21		
22			22			22			22		
23			23			23			23		
24			24			24			24		
25			25			25			25		
26			26			26			26		
27			27			27			27		
28			28			28			28		
29			29			29			29		
30			30			30			30		
31			31			31			31		

Samkommunen för Österbottens välfärdsområde / apotekstjänster | Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä / apteekkipalvelut

Sandviksgatan 2-4, 65130 Vasa | växel 06 218 1111 | sairaala-apteekki@ovph.fi | osterbottensvalfard.fi

Hietalahdenkatu 2-4, 65130 Vaasa | vaihe 06 218 1111 | sairaala-apteekki@ovph.fi | pohjanmaanhyvinvointi.fi

Kommunens egen logo

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Dokumentation över läkemedelsbehandling

Barnet	Namn	Personbeteckning
Daghem/Förskola	Enhet	Avdelning

Medicineringens orsak (sjukdom, diagnos)	
Medicin och styrkan	
Dosering (dos, doserings tid)	
	Läkemedlet ges: ☐ Regelbundet ☐ vid behov

Datum	KI	Läkemedlet gavs av	Anmärkingar

Kommunens egen
logo

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Dokumentation över läkemedelsbehandling

Datum	KI	Läkemedlet gavs av	Anmärningar

Källa: Korsholms kommun, Vasa stad

Kommunens egen
logo

FARLIG SITUATION INOM LÄKEMEDELSBEHANDLING

ANMÄLAREN FYLLER I

Arbetsenhet		
Anmälares yrke		
Händelse	Tidpunkt för händelsen Datum: _____.____.20__ ej känt: ☐ kl: _____.____ Plats för händelse: _____	Händelsens karaktär: Tillbud: ☐ Drabbade barn: ☐ Annan observation/utvecklingsförslag: ☐
Typ av händelse:	Administreringsfel (inkl. dokumentationer) ☐ Fel barn ☐ Fel läkemedel ☐ Fel dos eller styrka ☐ Fel administreringsätt ☐ Fel tidpunkt ☐ Läkemedlet har inte administrerats ☐ Administrering av ett avslutat läkemedel ☐ Annat, vad: Fel i övervakningen av läkemedelsbehandlingen Ingen aktuell information har lämnats till enheten för småbarnspedagogik	Förvaringsfel: ☐ Föräldrade läkemedel ☐ Fel förvaringsplats ☐ Felaktiga förvaringsförhållanden ☐ Läkemedlet har tagit slut ☐ Läkemedlet är inte med (t.ex. på utflykt) Oväntad reaktion för barn: ☐ Allergisk reaktion mot läkemedel ☐ Biverkning ☐ Annat, vad: ☐ Felaktig dokumentation av administrering ☐ Dokumentation av administrering saknas
Läkemedel:	Läkemedlets namn: _____ Läkemedlets administreringsätt och dos/mängd: _____	
Beskrivning av händelsen:	Berätta vad som hände och hur det hände och vilka följderna var för barnet och enheten. Kontrollera att följande saker framkommer i beskrivningen så långt det är möjligt: - Vad som gjordes - Vad som hände och hur det hände - Hur situationen hanterades - Följderna för barnet - Följderna för personalen och enheten	
	Beskriv förhållandena vid tidpunkten för händelsen och andra faktorer som bidragit till uppkomsten av händelsen: _____	

Kommunens egen
logo

FARLIG SITUATION INOM LÄKEMEDELSBEHANDLING

	Ge din syn på hur man skulle kunna förhindra att händelsen upprepas?:

Handläggaren fyller i

Följder för barnet	☐ Ej känt ☐ Ingen skada ☐ Lindrig skada	☐ Måttlig skada ☐ Allvarlig skada
Följder för enheten	☐ Ej känt ☐ Ingen skada ☐ Imageförlust	☐ Merkostnader ☐ Tilläggsarbete ☐ Skada som orsakats personalen
Hantering av situationen	☐ Ej känt ☐ Hanterades av de personer som var närvarande i situationen	☐ Begärdes extra personal ☐ Utomstående hjälp tillkallades
Förslag till åtgärder för att förhindra att händelsen upprepas		

Instruktioner för handläggaren:

- Syftet med rapportering av farliga situationer är att synliggöra risker i verksamheten.
- Det är inte meningen att hitta skyldiga, utan att fundera på sätt hur motsvarande situationer kan undvikas i framtiden
- Farliga situationer och tillbud bör diskuteras inom enheten
- Kom ihåg stöd till den person som gjorde misstaget

Följder för barnet:

- **Lindrig skada:** Obehag, små eller inga vårdåtgärder, ingen betydande hälsopåverkan
- **Måttlig skada:** Onödigt lidande, skada som kräver åtgärder, kräver hälso- och sjukvård
- **Allvarlig skada:** Skador som avsevärt försämrar livskvaliteten, kräver livsuppehållande åtgärd

Källa: Haipro (

Blankett för praktiska prestationer – Anställd inom småbarnspedagogik

Namn och yrkesbeteckning	
Verksamhetsenhet:	

När läkemedelstillståndet ska avklaras för första gången krävs 5 godkända prestationer (undantag anges vid respektive prestation). De praktiska prestationerna genomförs i form av simuleringar och demonstrationer på grund av introduktionens engångsnatur. Vid de praktiska prestationerna används demonstrationsutrustning för läkemedelsadministrering etc. Mottagaren av prestationen kvitterar den praktiska prestationen med sin **underskrift (datum/namnförtydligande)**. **De praktiska prestationerna ska avklaras endast för de administreringsvägar som barnets läkemedelsbehandling kräver och som den anställda ska genomföra.**

Obs. I de fall en uppgift inte kan genomföras praktiskt bör den beskrivas muntligt.

LOP: Grundkunskaper i läkemedelsbehandling, läkemedelsadministrering på naturlig väg					
Praktisk prestationsdel	1. Praktisk prestation	2. Praktisk prestation	3. Praktisk prestation	4. Praktisk prestation	5. Praktisk prestation
Administrering av läkemedel p.o. ☐	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____
Administrering av läkemedel genom enteral näringssond ☐	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____
Administrering av läkemedel i ögat ☐	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐

LOP: Grundkunskaper i läkemedelsbehandling, läkemedelsadministrering på naturlig väg					
Praktisk prestationsdel	1. Praktisk prestation	2. Praktisk prestation	3. Praktisk prestation	4. Praktisk prestation	5. Praktisk prestation
	Datum/Underskrift: _____	Datum/Underskrift: _____	Datum/Underskrift: _____	Datum/Underskrift: _____	Datum/Underskrift: _____
Administrering av läkemedel i lungorna ☐	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____
Administrering av läkemedel i näsan ☐	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____
Administrering av läkemedel i örat ☐	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____
Administrering av läkemedel på huden ☐	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____
Administrering av läkemedel i ändtarmen ☐	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift: _____

LOP: Grundkunskaper i läkemedelsbehandling, läkemedelsadministrering på naturlig väg					
Praktisk prestationsdel	1. Praktisk prestation	2. Praktisk prestation	3. Praktisk prestation	4. Praktisk prestation	5. Praktisk prestation
Annan prestation som krävs: _____ Praktisk prestationssätt enligt LBP (P, S eller D)____,	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift:_____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift:_____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift:_____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift:_____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ D ☐ Datum/Underskrift:_____
LOP: Grundkunskaper i läkemedelsbehandling, subkutan och intramuskulär injektion					
Praktisk prestationsdel	1. Praktisk prestation	2. Praktisk prestation	3. Praktisk prestation	4. Praktisk prestation	5. Praktisk prestation
Subkutan administrering av läkemedel (s.c.) ☐	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ Datum/Underskrift:_____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ Datum/Underskrift:_____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ Datum/Underskrift:_____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ Datum/Underskrift:_____	Godkänd ☐ Underkänd ☐ P ☐ S ☐ Datum/Underskrift:_____

Läkemedelstillstånd för en anställd inom småbarnspedagogik

Inom småbarnspedagogik genomförs endast behandling som har ordinerats av en läkare, baserad på barnets personliga plan för läkemedelsbehandling. Tillståndet till läkemedelsbehandling är alltid specifikt för barnet, läkemedlet och administreringsvägen.

Namn: _____

Personbeteckning: _____

Yrkesbeteckning: _____

Arbetsenhet: _____

Personen är en legitimerad yrkesutbildad person inom social- och hälsovården

reg.no: _____

Studierna har inkluderat studier i läkemedelsbehandling som motsvarar en närvårdares kompetenskrav

Har genomfört välfärdsområdets introduktionsmaterial i fråga om läkemedelsbehandling med godkänd resultat: datum _____

Har deltagit i barnspecifik introduktion i läkemedelsbehandling datum _____

Har genomfört praktiska prestationer med godkänt resultat: datum _____

Tillståndet ger rätt att administrera läkemedel till _____ (barnets namn).

Tillståndet gäller följande läkemedel:

_____
_____

och administreringsvägar:

via munnen inhalation rektalt i ögat i näsan i örat på huden

enteral näringssond under huden (s.c.)

Tillståndet är giltigt i 5 år eller så länge som barnet är på enheten för småbarnspedagogik.

Tillståndets slutdatum: _____

Närmaste chef _____

Plats och tid _____

Namnförtydligande _____

Läkare _____ Plats och tid _____

Namnförtydligande _____